

Interdistsiplinaarne projekt
"Kaasav ELU"

Terje Isok, Gerli Mikk, Merit Roosna, Veronika Vahi

MULTISENSOORNE ÕPPEVAHEND

Juhendajad: Jana Kadastik ja Tiia Artla

Täname:

Linnu-Lydia Mae

Tallinna Tondi Põhikooli Tuisu osakonna õpetajad

Tallinn 2018

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
Hooldusõpe.....	5
Õppevahendi disaini põhimõtted.....	6
Õppevahendi struktuur.....	6
Nädalapäevade taktilised sümbolid e päevakaardid	11
Aastaaegade taktilised sümbolid e aastaaegade kaardid.....	12
Ilmastikku kirjeldavad taktilised sümbolid	13
Multisensoorseid tegevusi pakkuvad lisad	14
Tahvel	21
Piltkommunikatsiooni sümbolid (PCS).....	24
Lihtsustatud viiped (viipejoonised)	26
Helid: QR-koodid.....	29
Õppevahendi valmistamiseks kasutatavad materjalid ja juhised.....	30
Õppevahendi kasutamine praktikas	31
Näide.....	31
Kokkuvõte	35
Kasutatud kirjandus.....	36

Sissejuhatus

Käesolev töö keskendub hooldusõppe õpilastele multisensoorse õppevahendi loomisele.

Hooldusõppe tähendab, et kõik lapsed õpivad individuaalse õppekava alusel. Nad õpivad võimete, võimaluste ja vajaduste järgi tervikõppel (Mae, 2015). Õppe ja kasvatus rõhuasetus on õpilase aistingute ja tajude arendamine läbi keha puuetundlikkuse. Hooldusõppe õpilased kasutavad õppevahendi valikust vahendeid võimetekohaselt (Põhikooli liitsustatud riiklik õppekava, 2010, lisa 3).

Õppevahenditena on hooldusõppes, kasutusel imikute ja väikelaste mänguasjad, muusikariistad ning õpetajate endi valmistatud õppevahendid. Sageli õppevahendid ei arvesta õpilase erivajadusega ning ebasobiliku kujundusega õppevahend ei toeta õpetatavast arusaamist (Kadastik, 2011).

Interdistsiplinaarse projekti „Kaasav ELU“ raames multisensoorse õppevahendi loomiseks vaadeldi ajamõiste õpetamise vahendeid. Tõdeti, et praktikas on olukord, kus raske ja sügava intellekti- ja/või liitpuudega inimestele õpet, taastusravi või hooldust pakkuvates asutustes on kasutusel nädalapäevade õppimisel erineva suuruse ja kujundusega materjalid (kaardid). Kinnistamiseks õpitud on hooldusõppe õpilastele oluline tuttav tegevus ja keskkond ning ühtne õppesüsteem.

Koostöös hooldusõpet pakkuva kooliga (Tallinna Tondi Põhikooli hooldusõppe osakond) seati eesmärgiks arendada ajamõiste õppimise õppevahendit, mis võimaldaks õpetada raske ning sügava- ja/või liitpuudega lastel (täiskasvanutel) erinevate meelte kaudu saadud aistingute, tajude ja kogemuste abil aru saamist ümbritsevast ja iseendast.

Õppevahendi kasutuselevõtt võimaldaks Eestis kinnistada ühised multisensoorsed sümbolid nädalapäevade, aastaegade ja ilma kohta, kõigis raske ning sügava- ja/või liitpuudega lastega (täiskasvanutega) tegelevates asutustes.

Õppevahendi sihtgrupiks on liitpuudega õpilased hooldus- ja toimetuleku õppekaval. Vahend sobib ka laiemale sihtgrupile, nt lasteaias noorema rühma lapsed, kuid ka raske ning sügava - ja/ või liitpuudega täiskasvanutele.